

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/145/2020
Identifikačné číslo spisu: 7113210298
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7113210298.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcov 1/ E. P., 2/ D. P., oboch bývajúcich v O., O. XXX/X, zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, v mene ktorej koná JUDr. Peter Rybár, konateľ a advokát, proti žalovaným 1/ Československá obchodná banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Žižkova 11, IČO: 36 854 140, 2/ DRAŽOBNÍK, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova 6, IČO: 36 764 281, 3/ AZ KAPITAL, s.r.o., so sídlom v Poprade, Grossova 4608/8, IČO: 46 042 237, zastúpenej Mgr. Petrom Piatnikom, advokátom v Poprade, Karpatská 3256/15, 4/ F. L., bývajúcemu v F., U. XX, zastúpenému JUDr. Lenkou Bartoš Almášiovou, advokátkou v Spišskej Novej Vsi, Radlinského 20, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12C/100/2013, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. júna 2019 sp. zn. 5Co/63/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom 1/, 2/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. júna 2018 č. k. 12C/100/2013-928 žalobu o neplatnosť dražby zamietol (výrok I.) a žalovaným 1/ až 4/ priznal náhradu trov konania v 100 %-nej výške, pričom o náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.). Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že žalobcovia 1/, 2/ sa žalobou podanou 29. apríla 2013 domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby vykonanej 2. apríla 2013 v priestoroch Notárskeho úradu P. Q. O.É. pod č. N 264/2013, NZ 10549/2013, NCRIs 10806/2013, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti bližšie špecifikované v žalobe. S poukazom na § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 527/2002 Z. z.“), účinný v čase vykonania dobrovoľnej dražby, skonštatoval

zachovanie zákonnej lehoty na podanie žaloby, keďže v posudzovanej veci bol príklep udelený 2. apríla 2013 a žaloba bola podaná na súd 29. apríla 2013. Žalobcovia ako dôvod neplatnosti dražby uviedli neplatne uzatvorenú zmluvu o poskytnutí úveru č. XXXXXX zo 7. septembra 2011, neplatne uzatvorenú zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. XXXXXX/ZAL/X z 27. septembra 2011 a skutočnosť, že zákon č. 527/2002 Z. z. nie je v súlade s právom Európskej únie. V priebehu konania uviedli aj ďalšie dôvody neplatnosti dražby, avšak súd prvej inštancie na ne nemohol prihliadať, pretože boli uvedené až po uplynutí prekluzívnej trojmesačnej lehoty odo dňa príklepu. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobcovia sa mohli domáhať určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby iba z dôvodu, že boli porušené ustanovenia zákona č. 527/2002 Z. z. Neplatnosť zmluvy o úvere a neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva, na základe ktorých bola dražba vykonaná, nie sú dôvodmi uvedenými v zákone č. 527/2002 Z. z., pre ktoré by mala byť dražba neplatná. Rovnako ani žalobcami tvrdená skutočnosť, že zákon č. 527/2002 Z. z. odporuje princípom práva Európskej únie nie je dôvodom, ktorý by zakladal neplatnosť dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. K argumentu žalobcov, že slovenský právny poriadok dovoľuje vykonať záložné práva bez schválenia súdu či iného nezávislého tribunálu súd prvej inštancie dodal, že či sa siahne na majetky spotrebiteľov v miliónových hodnotách, o tom rozhoduje živnostník (veriteľ) a ďalší živnostník (dražobník) na objednávku prvého živnostníka dražbu aj vykoná. Inými slovami, podľa slovenského právneho poriadku nie súd, ale živnostníci rozhodujú, či sa postihnú miliónové hodnoty spotrebiteľov vrátane najdôležitejších vecí spojených s bývaním. Na tomto mieste odkázal na dôvodovú správu k zákonu č. 527/2002 Z. z., ktorý je účinný od 1. januára 2003 a dáva možnosť osobám, ktoré tvrdia, že boli dotknuté dražbou na svojich právach, požiadať všeobecný súd o preskúmanie platnosti každej dražby a v prípade, ak zistí porušenia tohto zákona, aby určil jej neplatnosť. Tým je dostatočným spôsobom garantovaný dozor štátu nad činnosťou dražobníka, ktorý na objednávku veriteľa vykonáva samotnú dražbu, ako aj nad celým priebehom dražby. Vzhľadom na vyššie uvedené uzavrel, že žalobcami tvrdené dôvody v žalobe nie sú dôvodmi, pre ktoré by mala byť dražba vykonaná žalovanou 2/ určená za neplatnú, a preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 4. júna 2019 sp. zn. 5Co/63/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/ až 4/ priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Po prejednaní odvolania dospel k záveru, že ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/, e/, b/ CSP) nie je daný, a preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP) doplnil, že sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci a dospel k správny skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku. V celom rozsahu tiež zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, pričom odkázal na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Uviedol, že žalobcovia síce podali žalobu v 3 - mesačnej prekluzívnej dobe, ale dôvody uvádzané v žalobe nie sú spôsobilé ovplyvniť platnosť dražby. Poukázal na § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z., v ktorom je jednoznačne vymedzené, že porušenie sa musí týkať ustanovení tohto zákona, t. j. nemôže ísť o hocikaké porušenie, ale jeho intenzita je takého charakteru, že poškodená osoba je dotknutá na svojich právach. Argumentoval, že žalobcovia v podanej žalobe ako dôvod neplatnosti dražby uvádzali opis životnej situácie, analýzu inštitútu dobrovoľnej dražby optikou eurokonformného výkladu, protiústavnosti a protizákonnosti, žiadosť o podanie prejudiciálnej otázky a až dodatočne namietali, že oznámenie o dražbe nebolo riadne doručené žalobcovi 1/. Podporne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4Obo/21/2000, v ktorom najvyšší súd prezentoval právny názor, že žalobu o vyslovenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti nemožno úspešne doplniť o ďalšie dôvody neplatnosti po uplynutí 3 mesiacov od prijatia uznesenia valného zhromaždenia. Uplynutím tejto lehoty právo zaniká (prekluduje) a žaloba na vyslovenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia už nemôže mať úspech. Odvolací súd dodal, že citované rozhodnutie sa týka obchodného vzťahu, ale procesné konanie je totožné s týmto. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP. Namietali, že konajúci súd nepostupoval procesne v súlade so zákonom, keď v posudzovanom spore riadne konal a rozhodol napriek tomu, že na súde prvej inštancie prebieha konanie vedené pod sp. zn. 12C/3/2017, v ktorom sa rozhoduje o neplatnosti záložnej zmluvy, na podklade ktorej malo dôjsť k vykonaniu dobrovoľnej dražby. Ďalej poukázali na to, že na súde prvej inštancie tiež prebieha konanie vedené pod sp. zn. 42C/9/2018, v ktorom sa rozhoduje o neplatnosti notárskej zápisnice, čo súvisí s predmetom daného sporu. Napriek skutočnosti, že konajúci súd mal vedomosť o označených konaniach, v ktorých sa riešia otázky významné pre posúdenie platnosti dobrovoľnej dražby, konanie neprerušil a rozhodol vo veci, čím došlo k porušeniu práv dovolateľov na spravodlivý proces. Zároveň namietali aj nesprávnosť a nezákonnosť závislého výroku o nároku na náhradu trov konania, nakoľko o ňom odvolací súd rozhodol nesprávne. Rozsudok odvolacieho súdu navrhli v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná 1/ navrhla dovolanie zamietnuť ako nedôvodné. Argumentáciu dovolateľov vyhodnotila ako účelovú a mala za to, že žiadnym spôsobom nebolo zasiahnuté do ich práva na spravodlivý proces, pričom súdy vec taktiež správne právne posúdili.

5. Žalovaná 2/ navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal jej voči dovolateľom náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Podľa jej názoru bola napadnutá dražba vykonaná v súlade s platnou legislatívou, pričom dovolatelia žiadnym spôsobom nepreukázali jej neplatnosť.

6. Žalovaná 3/ navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol ako nedôvodné a priznal jej voči dovolateľom náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedla, že jediným účelom oboch konaní označených v dovolaní je len rozmnožovanie súdnych sporov bez praktického dopadu na život dovolateľov. V oboch prípadoch navyše absentuje naliehavý právny záujem na podaní žaloby, a preto dané konania nemôžu vyvolať dovolateľmi očakávaný následok.

7. Žalovaný 4/ sa k dovolaniu nevyjadril.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalobcovia 1/, 2/ zastúpení v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné, ale nedôvodné.

9. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Podstatou podaného dovolania je námietka dovolateľov, že „konajúci súd“ v rozpore so zákonom neprerušil konanie o neplatnosť dobrovoľnej dražby napriek tomu, že mal vedomosť o prebiehajúcich sporoch vedených na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12C/3/2017 a sp. zn. 42C/9/2018, ktorých výsledok má zásadný vplyv na posúdenie platnosti, resp. neplatnosti dobrovoľnej dražby. Týmto nesprávnym postupom súdu došlo podľa dovolateľov k založeniu vady zmätočnosti konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

17. Citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Na rozdiel od obligatórneho prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ CSP tu ide o otázky, ktoré by súd mohol sám vyriešiť ako prejudiciálne. Úlohou súdu je racionálne vyhodnotiť, či je potrebné konanie prerušiť s prihliadnutím na zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených právom chránených záujmov (Čl. 2 a 17 CSP).

18. V súdnej veci súd prvej inštancie žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby zamietol, nakoľko žalobcovia neuviedli žiadne relevantné dôvody, ktoré by podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. spôsobili neplatnosť uskutočnenej dražby. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožnil a zdôraznil, že na vyslovenie neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. je nevyhnutné, aby došlo k porušeniu ustanovení tohto zákona, ktoré má takú intenzitu, že poškodená osoba je dotknutá na svojich právach. Obsah spisu preukazuje, že v posudzovanom spore nebol daný žiaden z obligatórnych dôvodov na prerušenie konania. Čo sa týka fakultatívneho prerušenia konania podľa § 164 CSP, je výlučne na uvážení konajúceho súdu, či k vydaniu takejto procesného rozhodnutia pristúpi. Ak teda odvolací súd, resp. súd prvej inštancie konanie neprerušil a rozhodol vo veci, nekonal v rozpore so žiadnym procesným ustanovením. Dovolací súd poznamenáva, že dovolatelia počas celého konania ani nenavrhli konanie prerušiť z dôvodu prebiehajúcich sporov vedených na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12C/3/2017 a sp. zn. 42C/9/2018.

19. V kontexte uvedeného dovolací súd konštatuje, že postupom odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči

zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľov na spravodlivý proces. Námiетка dovolateľov, že neprerušením konania o neplatnosť dobrovoľnej dražby došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, je preto neopodstatnená.

20. Dovolatelia namietali aj nesprávnosť a nezákonnosť závislého výroku o nároku na náhradu trov konania. Na odôvodnenie danej námietky však iba stroho uviedli, že odvolací súd rozhodol o tomto výroku nesprávne. V dovolaní uplatnený dovolací dôvod tak nie je v tejto časti vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435, pretože dovolatelia neuviedli, v čom spočíva vada zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f/ CSP (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolací súd tak nemohol podrobiť výrok rozsudku odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania dovolaciemu prieskumu.

21. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie je síce prípustné, ale nie je dôvodné, a preto ho ako celok zamietol (§ 448 CSP).

22. Žalovaní 1/ až 4/ boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol im nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.